
AANGENOMEN TEKST HERVORMING WAPENWET

Tijdens de elektronische ministerraad van vrijdag 13 oktober 2017 heeft de regering in tweede lezing een wetsontwerp aangenomen waarin een aantal belangrijke wijzigingen aan de wapenwet worden voorgesteld. Er wordt tevens een nieuwe amnestieregeling voorgesteld. Maar liefst de helft van de artikelen in de wapenwet wordt aangepast. Het wetsontwerp¹ werd op 24 oktober 2017 door de regering voorgesteld in de kamercommissie Justitie. Het werd in commissie besproken op 21 en 28 november en na tweede lezing goedgekeurd op 12 december 2017. Tijdens de plenaire vergadering van 21 december 2017 werd het aangenomen². De aangenomen tekst wordt nu nog naar de Koning gestuurd ter bekrachtiging. Wij nemen aan dat de tekst in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd zal worden medio februari 2018 samen met enkele uitvoeringsbesluiten en een omzendbrief.

LET OP !

Deze analyse is gebaseerd op de tekst zoals aangenomen door de Kamer op 21 december 2017. Er dienen nog uitvoeringsbesluiten (al dan niet in overeenstemming met de wet zelf) te worden genomen die mogelijk nog een impact kunnen hebben. Wees in dit verband ook voorzichtig met onnauwkeurige paniekberichten op de “sociale” media.

Inhoud

Inhoud	1
I. Vergunningsplicht voor laders	2
1. Achtergrond	2
2. Het begrip “lader”	3
3. Overdracht van laders	3
4. Bezit van laders	4
5. Vergunning en erkenning voor het bezit van laders	6
6. Vondst van een lader	7
7. Vervoer en opslag van laders	7
8. Administratieve inbeslagname van laders	8
9. Neutralisatie van laders	8
II. Indeling verboden wapens / “wapens door bestemming”	8
III. Minimum veroordelingen voor het uitsluiten van wapenbezit	9
IV. Uitbreiding passief wapenbezit	10
1. Nieuwe wettige reden	10
2. Verlenging termijn passief bezit jagers tot 10 jaar	11
V. Mogelijkheid voor jagers om wapens voor lange tijd uit te lenen	11
1. Algemene regeling	11
2. Uitzondering voor jagers	11
3. Punctuele testen	12
VI. Aanpassing regels vervoer van wapens	12
VII. Aanpassing straffen	13
VIII. Verlenging termijn voorlopige inbeslagname	13
IX. Herstellen wettelijke grondslag erkenning handel in niet-vuurwapens	14
X. Wijziging samenstelling adviesraad voor wapens	14
XI. Verstrenging voorwaarden vijfjaarlijkse controle	15
XII. Nieuwe amnestieregeling	15
1. Welke wapens ?	15
2. Strafrechtelijke immuniteit	15
3. Mogelijkheden voor regularisatie	17
4. Procedure	18
XIII. Inwerkingtreding	18

I. Vergunningsplicht voor laders

1. Achtergrond

De meest in het oog springende maatregel is de invoering van een vergunningsplicht voor laders. In de tekst van de wapenwet heeft men op een aantal plaatsen na het woord “munitie” de woorden “of laders” ingevoegd. Daardoor volgen laders hetzelfde regime als munitie.

In de memorie van toelichting wordt dit verantwoord als volgt³:

“Tijdens recente gerechtelijke onderzoeken naar feiten van terrorisme is gebleken dat malafide individuen hiervan misbruik maken.

De speurders hebben vastgesteld dat terroristen hun handlangers vaak meerdere – en legale – aankopen laten doen van laders met een normale capaciteit, geschikt voor bv. Kalasjnikovs. Zo kunnen ze op korte termijn grote hoeveelheden laders vergaren, die ze plannen te gebruiken bij een aanslag. Aangezien de terroristen de vuurwapens zelf vaak illegaal halen, en de aankoop van normale laders op de legale markt gebeurt door verschillende personen en gespreid over verschillende wapenhandelaars, blijven ze onder de radar voor de opsporingsdiensten.

Het voorliggende wetsontwerp wil aan dit soort misbruik remediëren door de verkoop van laders te onderwerpen aan dezelfde regels als de verkoop van munitie. Voortaan zullen laders voor vergunningsplichtige vuurwapens slechts kunnen aangeschaft worden op vertoon van een geldige wapenvergunning (daaronder begrepen een jachtverlof, sportschutterslicentie,...), en enkel die laders die geschikt zijn voor de wapens waarvoor de vergunning is verleend.”

Nagenoeg alle experts zijn het er over eens dat de overdracht van laders inderdaad beperkt dient te worden en dat enkel wie al door de overheid gescreend is een lader mag kunnen verwerven. Geen enkele expert binnen de adviesraad voor wapens was voorstander van een systeem waarbij ook alle bezit van laders geregistreerd wordt of waarbij het bezit van een lader aan het bezit van een specifiek wapen gekoppeld wordt. De strenge voorwaarden voor erkenningen en wapenvergunningen bieden al genoeg waarborgen. Wie reeds een wapen mag bezitten, voldoet zeker aan de voorwaarden om ook een lader te bezitten. In een advies van het Vlaams Vredesinstituut wordt aan de regering geadviseerd om “de overdracht van een vuurwapenlader enkel mogelijk te maken op vertoon van een geldige bezitstitel voor een vuurwapen waarvoor de lader geschikt is, maar het bezit van deze laders niet vergunningsplichtig te maken”⁴.

Minister van Justitie Koen Geens (CD&V), legde alle adviezen naast zich neer en dreef de vergunningsplicht voor het bezit van laders door. Deze maatregel zal problemen opleveren voor tienduizenden wapenbezitters maar ook leiden tot een toevloed aan erkenningsaanvragen voor het verzamelen van laders. De politiediensten, burgemeesters, gouverneurs en parketten zullen een belangrijk deel van hun tijd moeten besteden aan het volgen van alle procedures voor erkenningsaanvragen voor laders. Door koppig aan te dringen op deze vergunningsplicht wendt de minister door de gemeenschap gefinancierde politietijd af naar puur administratieve controles van personen die al in orde zijn en reeds gescreend werden in het kader van wapenbezit. Deze tijd kan niet worden ingezet in de strijd tegen terreur of ten voordeel van de algemene publieke veiligheid. De koppigheid van de minister heeft dan ook een negatieve impact op de openbare orde. Het is immers een illusie om te geloven dat de vergunningsplicht voor laders ook maar één terreurdaad zal bemoeilijken of voorkomen.

Frappant is dat de minister geen oren had naar een eenvoudige oplossing om de door de federaal procureur geformuleerde doelstelling te bereiken. Een verbod om (i) laders over te dragen aan wie geen houder is van een vergunning of een gelijkgesteld document en (ii) laders te bezitten zonder houder te zijn van een gelijkgesteld document had alles opgelost. Op die manier kan men in België geen laders meer verkopen aan een terrorist en kan de politie ook ingrijpen indien ze laders aantreft bij personen die geen houder zijn van een erkenning, een vergunning of een gelijkgesteld document. Binnen de regering bestond nochtans ruime steun voor deze oplossing. Om redenen waar wij enkel naar kunnen gissen koos Koen Geens toch voor de meest ingewikkelde oplossing.

2. *Het begrip “lader”*

Het begrip “lader” wordt in een nieuw ingevoegd artikel 2, 27° wapenwet gedefinieerd als volgt⁵:

“27° “lader”: “een uitneembare patroonhouder voor een vuurwapen die voor de toevoer van patronen zorgt”

De onderdelen van laders worden dus niet gereguleerd. De regelgeving is dus makkelijk te omzeilen. Het volstaat een lader te demonteren (bv veer uithalen) om aan de vergunningsplicht te ontsnappen. Dit toont nogmaals ten overvloede aan dat deze maatregel volstrekt nutteloos is in de strijd tegen het terrorisme. Ook belet niets dat de lader in onderdelen verkocht wordt via het internet of op een wapenbeurs bijvoorbeeld.

Enkel een “uitneembare patroonhouder” valt binnen de definitie. Magazijnen die vast deel uitmaken van een wapen vallen niet onder de vergunningsplicht. Er moet ook sprake zijn van een “houder”. Dit betekent dat bandvoeding (munitie verbonden door clips) niet onder de nieuwe regeling valt. Terroristen kunnen dus nog steeds clips aankopen om munitie om te vormen tot patroonbanden. Ook clips waarop munitie steekt vallen niet onder de definitie indien de clip niet in het wapen wordt ingebracht om patronen aan te voeren.

Clips die patronen bevatten en in het wapen worden ingevoerd voor de aanvoer van patronen (b.v. clips voor de M1 Garand of vergelijkbare systemen) vallen wel onder de vergunningsplicht. In de praktijk zal het niet altijd makkelijk zijn om dit onderscheid te maken.

Voorts vallen alle types laders onder de definitie, de vorm speelt daarbij geen rol. De vergunningsplicht viseert laders voor repeteer, semi-automatische en automatische vuurwapens alsook gewone rechte laders, drum laders, enz... Het technische systeem speelt geen enkele rol, het is voldoende dat er vanuit de houder patronen in het wapen worden gebracht.

Laders voor niet-vuurwapens⁶ (bijvoorbeeld voor airsoft replicas, luchtdruk, blanke vuurwapens, gehomologeerde alarmpistolen, etc...) vallen niet onder de vergunningsplicht. Laders voor geneutraliseerde vuurwapens vallen er wel onder.

3. *Overdracht van laders*

De nieuwe wet voert een principieel verbod in om laders over te dragen⁷.

Enkel aan de volgende personen mogen nog laders worden overgedragen:

- Houders van een vergunning tot het voorhanden hebben van het wapen;
- Houders van een erkenning (handelaars en verzamelaars);
- Houders van een sportschutterslicentie, een jachtverlof of bijzondere wachters;
- Houders van een Europese vuurwapenpas afgegeven in een andere lidstaat;
- Occasioneel schutters tijdens een bezoek aan de schietstand⁸.

De verkoop van laders via het internet wordt in het voorstel niet verboden. Het verbod op online handel is enkel van toepassing op vuurwapens⁹, wel moet het stuk op basis waarvan de munitie wordt aangekocht worden “vertoond”, bijvoorbeeld door het in te scannen en door te mailen.

Het wetsontwerp voert wel een verbod in om laders te koop aan te bieden op wapenbeurzen¹⁰. Onderdelen van laders vallen dan weer niet onder dit verbod.

4. *Bezit van laders*

Het wetsontwerp voegt drie leden toe aan artikel 22, §1 van de wapenwet. Hierna vindt u het volledige aangepaste artikel (wijzigingen zijn geursiveerd):

Art. 22. § 1. Het is verboden aan particulieren munitie of laders voor vergunningsplichtige vuurwapens te verkopen of over te dragen, tenzij voor het wapen waarvoor de vergunning bepaald in artikel 11 is verleend en op vertoon van het stuk, of voor het wapen dat een persoon bedoeld in artikel 12 mag voorhanden hebben en op vertoon van het stuk dat die hoedanigheid bewijst.

Het is verboden munitie voor vergunningsplichtige vuurwapens te verkopen of over te dragen aan personen in het bezit van een vergunning die niet geldig is voor de aankoop van munitie.

Particulieren die niet voldoen aan de artikelen 11 of 12 mogen geen munitie voor vergunningsplichtige vuurwapens voorhanden hebben.

De bepalingen van de vorige leden zijn ook van toepassing op de patroonhulzen en de projectielen, tenzij zij onbruikbaar gemaakt zijn.

Particulieren die voldoen aan artikel 11, mogen enkel laders voorhanden hebben die horen bij het vuurwapen waarvoor de vergunning bepaald in dat artikel is verleend.

Particulieren die voldoen aan artikel 12, mogen enkel laders voorhanden hebben die horen bij de vergunningsplichtige vuurwapens van het type dat ze voorhanden mogen hebben. Zij mogen deze laders bovendien verder voorhanden hebben gedurende de termijn bedoeld in artikel 13, tweede lid, 1° of 2°, naargelang het geval.

Particulieren die niet voldoen aan de artikelen 11 of 12, en die zich niet bevinden in de situatie bedoeld in artikel 13, tweede lid, mogen geen laders voor vergunningsplichtige vuurwapens voorhanden hebben.

Voortaan mogen enkel de volgende personen nog in het bezit zijn van een lader¹¹:

- Vergunninghouders kunnen enkel laders voorhanden hebben die horen bij het vuurwapen waarop hun vergunning betrekking heeft. Dit geldt zowel voor actief bezit als voor passief bezit van het vuurwapen (met toepassing van artikelen 11/1 en 11/2 wapenwet);

- Houders van een jachtverlof mogen laders voorhanden hebben van lange wapens toegestaan voor de jacht daar waar hun jachtverlof geldig is;
- Houders van een sportschutterslicentie mogen laders voorhanden hebben voor alle wapens die behoren tot een wapencategorie die ze voorhanden mogen hebben op basis van de sportschutterslicentie. Het betreft dus alle laders voor pistolen en geweren
- Houders van een in een andere lidstaat van de Europese Unie afgegeven Europese Vuurwapenpas mogen laders voorhanden hebben voor de wapens die op deze pas vermeld staan;
- Bijzondere jachtwachters mogen laders hebben voor wapens die ze voor dit doel mogen aanwenden op basis van de toepasselijke regelgeving;
- Gelegenheidsschutters kunnen tijdelijk (1 dag per jaar) een vuurwapen met lader en munitie gebruiken op de schietstand.

In het wetsontwerp wordt voorzien dat jagers nog gedurende tien jaren na het verval van hun jachtverlof passief wapens voorhanden kunnen hebben. Voor sportschutters bestaat deze mogelijkheid gedurende drie jaar¹². Tijdens dezelfde periode kan de gewezen jager of sportschutter laders voorhanden blijven houden¹³. In beide gevallen moet men binnen de drie maanden (vroeger één maand) de munitie van de hand doen, maar mag men de laders dus houden.

Het is dus, behalve onder een uitzondering, niet meer mogelijk om een lader voorhanden te hebben die niet hoort bij een wapen dat het voorwerp uitmaakt van een vergunning.

Iemand die dus een lader heeft die hoort bij een wapen waarvoor hij geen wapenvergunning heeft, is strafbaar met een gevangenisstraf van één maand tot vijf jaar en/of een geldboete van 800 EUR tot 200.000 EUR. Een veroordeling tot een correctionele hoofdstraf van meer dan 500 EUR maakt ook elke verdere legale activiteit met vuurwapens onmogelijk.

De wettekst is slordig en dubbelzinnig geformuleerd, wat in de praktijk aanleiding zal geven tot problemen, bijvoorbeeld in volgende gevallen:

- Sommige laders kunnen bij meer dan 1 wapen horen. Stel bijvoorbeeld een gewone lader voor een colt 1911 pistool in .45ACP dat vergund is op model 4. Deze lader is compatibel met alle merken en modellen van een pistool dat op het 1911 concept gebouwd is. Bijgevolg is iemand dan in het bezit van een lader die hoort bij een wapen waarvoor hij geen vergunning heeft. Dezelfde lader behoort in dit geval zowel bij het wapen waar de vergunning op slaat als bij andere wapens waar betrokkene geen vergunning voor heeft. De tekst is in deze onduidelijk en zegt niet of die vergunning “voldoende” is om het bezit van een lader te verantwoorden die ook op andere wapens betrekking heeft waarvoor geen vergunning werd afgegeven.
- Stel, iemand verkoopt een pistool waar 4 laders bij waren. Bij de verkoop vindt men er maar 3 terug. Na de verkoop ontdekt de verkoper nog een lader. De verkoper heeft geen vergunning meer voor het wapen en is dus op dit moment illegaal in het bezit van de lader. Na de amnestieperiode kan hij op geen enkele manier nog zijn situatie regulariseren.

De verwarring wordt nog versterkt door het nieuw ingevoegde zevende lid in artikel 22, §1 wapenwet. Luidens deze bepaling is het verboden voor personen die niet voldoen aan artikel 11 of 12 en die zich niet in de situatie bedoeld in artikel 13, tweede lid bevinden (dus passief bezit

door gewezen jagers of sportschutters) verboden om laders te bezitten. A contrario, wie wel voldoet aan artikel 11 (dus een vergunning heeft) of 12 (voornamelijk jagers of sportschutters) zou laders mogen bezitten, ongeacht het type wapen. De tekst wijkt hier af van de vorige leden waar gezegd wordt dat men enkel laders voorhanden mag hebben die horen bij het vergunde wapen of die horen bij een wapen dat men als jager of sportschutter voorhanden mag hebben zonder vergunning. De tekst zegt dus enerzijds dat men enkel laders mag hebben die behoren bij een vergund wapen of bij een wapen die jagers of sportschutters mogen hebben, maar anderzijds dat bezit van laders enkel verboden is voor wie geen vergunning, jachtverlof of sportschutterslicentie heeft of zich nog (als gewezen jager of sportschutter) op passief bezit kan beroepen. Dit is onzes inziens onduidelijk¹⁴ en moeilijk verdedigbaar in het licht van het grondwettelijk legaliteitsbeginsel in strafzaken¹⁵. Een vervolging wegens illegaal bezit van laders kan onzes inziens op die manier makkelijk worden ondermijnd. Het ware duidelijker dat het nieuw ingevoerde vijfde en zesde lid geschrapt wordt. Dit zou alle moeilijke interpretatieproblemen oplossen en bovendien ook vermijden dat veel wapenbezitters een erkenning als verzamelaar van laders dienen aan te vragen. Dan kan iemand die een vergunning of gelijkgesteld document heeft of zijn wapens heeft alle laders bezitten. Het bezit van laders is dan verboden voor wie geen enkel document heeft en dus niet door de overheid gescreend werd met het oog op wapenbezit¹⁶.

Zoals we verder aanhalen, zal het in de praktijk voor bijna elke wapenbezitter noodzakelijk zijn om een erkenning als verzamelaar van laders aan te vragen of om een wapenvergunning aan te vragen. Dit kan echter enkel tijdens de amnestieperiode die zal lopen van 1 maart 2018 t.e.m. 31 december 2018.

Opmerkelijk is ook nog dat de mogelijkheid om een bijzondere erkenning aan te vragen voor beroepsmatige activiteiten van wetenschappelijke, culturele of niet-commerciële aard met vuurwapens (op basis van artikel 6, §2 van de wapenwet) niet bestaat voor activiteiten met laders. We denken hierbij aan bijvoorbeeld filmsets, re-enactment... Personen die deze activiteiten organiseren en daarbij ook laders gebruiken, zullen ook steeds een afzonderlijke erkenning voor het verzamelen van de laders dienen aan te vragen. Anderzijds stelt zich dan de vraag of het gebruik van deze laders voor de opgeven activiteit toegelaten is voor een erkend verzamelaar.

5. Vergunning en erkenning voor het bezit van laders

Behalve tijdens de amnestieperiode, voorziet het wetsontwerp niet in de mogelijkheid om een vergunning aan te vragen die enkel geldig is voor het voorhanden hebben van een lader. In een nieuw artikel 45/1 van de wapenwet wordt in de mogelijkheid voorzien om voor laders die men in bezit heeft een vergunning aan te vragen. Dit kan enkel voor wie “zonder de vereiste vergunning of erkenning” de laders voorhanden heeft. Dus wie een nog een lader liggen heeft die niet meer hoort bij een vergund wapen kan een vergunning aanvragen. De vergunning zal verlopen volgens de gewone procedure voorzien in artikel 11 van de wapenwet. Er moet aan dezelfde voorwaarden worden voldaan als voor het bezit van het wapen. Zo moet ook een wettige reden worden opgegeven. In de praktijk zien wij niet hoe het louter bezit van een lader door één van de wettige redenen kan worden gestaafd. De mogelijkheid om een vergunning voor een lader aan te vragen is mede om deze reden eerder theoretisch.

De wet voorziet verder dat men een erkenning kan aanvragen voor het verzamelen van laders¹⁷. Dit kan zowel tijdens de amnestieperiode als daarna. Er wordt verwezen naar de procedure voor de aanvraag van een erkenning als verzamelaar¹⁸. Dit artikel is echter niet specifiek aangepast

voor laders. Het is dan ook de vraag of bijvoorbeeld de vereiste dat men minstens vijf vergunningsplichtige wapens moet hebben ook geldt voor de laders. In een strafwet is een interpretatie bij analogie onzes inziens niet mogelijk. De aanvraagprocedure wordt gericht aan de gouverneur via een formulier dat door de dienst ter beschikking wordt gesteld (model 1). Bij de aanvraag moet een uittrekstel uit het strafregister van minder dan drie maanden oud worden gevoegd. Tevens moeten alle stukken die de identificatie van de aanvrager en zijn activiteit mogelijk maken worden bijgevoegd¹⁹. De gouverneur moet een advies vragen aan de burgemeester en aan de procureur des Konings bevoegd voor de vestigingsplaats van de aanvrager²⁰. Bij toekenning van de erkenning wordt een erkenning opgemaakt die aan de aanvrager, de lokale politie en de procureur des Konings wordt verstuurd. De gouverneur beschikt over een termijn van vier maanden om zijn beslissing te nemen²¹. Indien binnen deze termijn geen beslissing genomen is, dient binnen de 15 dagen na afloop van deze termijn een beroep te worden ingesteld bij de minister van Justitie²².

Tijdens de amnestieperiode zullen de aanvraag en de afgifte van de erkenning gratis zijn²³. Daarna is een retributie van 2 maal 25 EUR verschuldigd (geïndexeerd, tot 9 december 2018 bedraagt de retributie 2 maal 30,76 EUR) bij de vijfjaarlijkse controle²⁴.

Gelet op de zware strafsancities en vermits de erkenningsaanvraag gratis is tijdens de amnestieperiode, zal het in de praktijk voor de meeste wapenbezitters aangewezen zijn om een erkenning voor het verzamelen van laders aan te vragen. Wij zullen de nodige modelformulieren beschikbaar maken.

6. *Vondst van een lader*

Het wetsontwerp voorziet, na de amnestieperiode, niet meer in de mogelijkheid om gevonden laders aan te geven. Voor vuurwapens bestaat deze mogelijkheid wel²⁵.

Wie dus na 1 januari 2019 een lader vindt (b.v. tijdens het magneetvissen, bij het omploegen van land, het opruimen van een zolder, na een sterfgeval,...) is in het bezit van een lader zonder vergunning en onmiddellijk blootgesteld aan zware strafsancities. Het is niet mogelijk om anoniem afstand te doen zonder enig risico op vervolging. Bij aangifte aan de politie zal onmiddellijk PV moeten worden opgesteld met alle risico's van dien. De wapenwet voorziet in geen enkele oplossing, dus enige opties zijn de lader illegaal houden of hem terug weggooiën.

Het is tevens niet mogelijk om, bijvoorbeeld bij erfenis, een vergunning voor passief bezit van een lader aan te vragen. De erfgenaam zal steeds een erkenning als verzamelaar dienen aan te vragen.

7. *Vervoer en opslag van laders*

Enkel erkende personen en particulieren die het wapen voorhanden mogen hebben, kunnen ook laders opslaan als daartoe voor de betrokken hoeveelheid een “wettige reden” bestaat²⁶.

De regels voor vervoer van vuurwapens worden ook van toepassing op het vervoer van laders. Enkel erkende personen, vergunninghouders (of gelijkgestelde personen), houders van een wapendrachtvergunning, erkende vervoerders of niet-erkende professionele internationale vervoerders mogen laders vervoeren. Er zijn geen veiligheidsmaatregelen bepaald²⁷. Ook werd de beperking inzake mogelijk trajecten afgeschaft (zie verder).

8. Administratieve inbeslagname van laders

Officieren van gerechtelijke of van administratieve politie kunnen, bij gevaar voor de openbare orde of voor de fysieke integriteit van personen, overgaan tot een tijdelijke administratieve inbeslagname van wapens en munitie. Deze mogelijkheid wordt uitgebreid tot de laders.

Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid om over te gaan tot ontruiming of sluiting van winkels of opslagplaatsen van vuurwapens en munitie. Deze mogelijkheid bestaat ook voor laders.

Een en ander werd uitgewerkt door een wijziging van artikel 28 wapenwet²⁸.

Voorts wordt nog aan de Koning de mogelijkheid gegeven om volgende zaken te regelen²⁹:

- de veiligheidsvoorwaarden voor het vervoer, het opslaan, het voorhanden hebben en het verzamelen van laders;
- de maatregelen ter vaststelling van het verkrijgen, de verkoop, de overdracht en het voorhanden hebben van laders;
- een procedure te regelen voor voorlopig administratief beslag van laders.

9. Neutralisatie van laders

Wie zijn laders wil behouden, kan ze ook laten neutraliseren door de proefbank te Luik, uiteraard op eigen kosten. Er zal een procedure worden uitgewerkt in een koninklijk besluit.

Geneutraliseerde laders zijn vrij verkrijgbaar³⁰. Het is niet duidelijk wat er gebeurt met laders van eerder geneutraliseerde vuurwapens die vrij verkrijgbaar zijn. Allicht zullen deze laders opnieuw ter neutralisatie moeten worden aangeboden. Naar verluidt zou een uitvoeringsbesluit het mogelijk maken dat de laders worden vast gelast op het wapen door een erkend persoon. De wet bevat onzes inziens echter geen bepaling die de Koning machtigt dergelijk besluit te nemen.

In de praktijk zal dit een maat voor niets zijn, de kosten voor neutralisatie, inclusief de kost voor een plaatsing naar Luik om van de goede dienstverlening van de proefbank te genieten, zullen in de meeste gevallen immers een veelvoud zijn van de kost van de lader.

II. Indeling verboden wapens / “wapens door bestemming”

De wijziging van de wapenwet in 2006 heeft een nieuwe categorie verboden wapens ingevoerd. Op basis van cassatierechtspraak³¹ werden “*voorwerpen en stoffen die niet als wapen zijn ontworpen, maar waarvan, gegeven de concrete omstandigheden, duidelijk is dat degene die ze voorhanden heeft, draagt of vervoert, ze wenst te gebruiken voor het toebrengen van lichamelijk letsel aan of het bedreigen van personen*” als verboden wapen beschouwd³².

De bedoeling van de persoon die het voorwerp of de stof gebruikt of voorhanden heeft is hier determinerend. Zodra het de bedoeling is om het voorwerp als wapen te gebruiken, is er sprake van een verboden wapen. We denken daarbij bijvoorbeeld aan het gebruik van een wagen om met opzet politie agenten aan te rijden om een wegversperring te doorbreken, het bezit van een fles om een caféganger te verwonden, ...

Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat deze indeling op basis van de bedoeling van de bezitter niet in strijd is met het legaliteitsbeginsel in strafzaken vermits de intentie van de bezitter steeds moet blijken uit objectieve elementen vastgesteld tijdens het onderzoek³³. Desondanks meent de regering dat de vroegere bepaling aanleiding geeft tot rechtsonzekerheid³⁴.

De regering kiest er nu voor om deze definitie te wijzigen en een voorwerp enkel nog als verboden wapen te beschouwen indien het voorwerp of de stof werd “omgevormd, gewijzigd of vermengd” om als wapen te worden gebruikt. Daarmee sluit de regering zich aan bij de zogenaamde “objectieve” theorie die eerder in de rechtsleer de voorkeur genoot³⁵.

De regering stelt wel voor om de notie van “wapens door bestemming” te behouden. Een wapen door bestemming wordt dan gedefinieerd als een “scherp, snijdend of stomp voorwerp of stof dat niet als wapen is ontworpen maar dat, gegeven de concrete omstandigheden, blijkt dat degene die ze draagt of vervoert ze wenst te gebruiken voor het toebrengen van lichamelijk letsel aan of het bedreigen van personen³⁶”.

Wapens door bestemming worden dan ingedeeld als vrij verkrijgbare wapens³⁷. Het loutere bezit, de opslag, het vervoer, de vervaardiging of de handel erin zijn niet gereguleerd. Enkel de dracht van vrij verkrijgbare wapens is onderworpen aan de vereiste van een wettige reden³⁸.

Wij merkten eerder op dat de voorgestelde wijziging de mogelijkheden van parketten om in te grijpen bij rellen, hooliganisme of ander geweld aanzienlijk zal verminderen. Een terrorist die bijvoorbeeld een wegversperring doorbreekt en daarbij agenten bedreigt of verwondt, kan onder de huidige wet vervolgd worden voor verboden wapenbezit. De aangepaste tekst zou dit niet meer mogelijk maken. Het voertuig kan met enige verbeelding als een “stomp” voorwerp beschouwd worden, maar er is geen sprake van dracht ervan...

Wij stellen vast dat de regering hier gedeeltelijk rekening mee gehouden heeft. In artikel 19, 7° werd het verbod ingevoerd om “*scherpe, snijdende of stompe voorwerpen en stoffen, die niet als wapen zijn ontworpen maar waarvan, gegeven de concrete omstandigheden, duidelijk is dat degene die ze draagt of vervoert ze wenst te gebruiken voor het toebrengen van lichamelijk letsel aan of het bedreigen van personen*” te dragen of te vervoeren³⁹. Op die manier wordt de eerdere bepaling (gebaseerd op de subjectieve theorie) grotendeels hersteld, weze het dat een vervolging enkel mogelijk is bij dracht of vervoer. Dit veronderstelt dus dat een vaststelling moet gebeuren terwijl de voorwerpen of stoffen effectief gedragen of vervoerd worden...

III. Minimum veroordelingen voor het uitsluiten van wapenbezit

Wie veroordeeld werd voor één van de misdrijven opgesomd in artikel 5, §4 van de wapenwet, kan geen erkenning of vergunning aanvragen⁴⁰. Daarbij is er geen minimum strafdrempel. Een veroordeling volstaat, volgens sommige rechtsleer volstaat zelfs een eenvoudige schuldigverklaring⁴¹. In de wapenwet van 3 januari 1933 was een minimum strafdrempel voorzien. Enkel veroordelingen tot gevangenisstraffen van 3 maanden of meer sloten wapenbezit uit.

Uitbreiding lijst veroordelingen

Eenzijds heeft de wetgever de lijst van veroordelingen die wapenbezit uitsluiten aanzienlijk uitgebreid⁴². Nu komen ook inbreuken op de drugswet (als gebruiker of dealer),

samenwerkingsakkoorden voor in-, uit- of doorvoer van wapens of militair materieel, de terroristische misdrijven, misdrijven van valsheid etc... in aanmerking.

Invoering minimum strafdrempel

Anderzijds wordt een minimum strafdrempel van 500 EUR (zonder opdecimen) ingevoerd⁴³. Enkel indien het misdrijf geleid heeft tot een correctionele veroordeling die zwaarder is dan een geldboete van 500 EUR is de gouverneur verplicht de aanvraag tot erkenning of vergunning als onontvankelijk te beschouwen⁴⁴.

Deze maatregel is allicht mede ingegeven door een zekere pragmatiek. Nu gebeurt het vaak dat iemand lang geleden veroordeeld werd tot een kleine geldboete de procedure voor eerherstel moet doorlopen. Voor oude veroordelingen is het vaak ook niet evident om nog de bewijzen te vinden van de effectieve betaling van de boete. Door de voorgesteld maatregel zal dat eerherstel niet meer nodig zijn bij een veroordeling tot een lagere geldboete.

Deze bepaling werkt ook automatisch door voor wat betreft de aanvraag van een sportschutterslicentie⁴⁵. De regelgeving omtrent de jacht voorziet in een eigen lijst van uitsluitende veroordelingen⁴⁶. Een jachtverlof kan wel worden ingetrokken indien het recht om wapens voorhanden te hebben wordt ingetrokken door de rechter⁴⁷ of door een administratieve overheid⁴⁸.

IV. Uitbreiding passief wapenbezit

1. Nieuwe wettige redenen

In het wetsvoorstel wordt een nieuwe wettige reden ingevoerd, namelijk het “*behouden van een wapen in een vermogen onder de voorwaarden bedoeld in de artikelen 11/1, 11/2, leden 2 en 3*”.

Luidens de memorie van toelichting is dit een louter formele aanpassing die niet beoogt inhoudelijk iets te wijzigen⁴⁹. Passief bezit is nu in de volgende gevallen mogelijk:

- een wapen dat men legaal in bezit heeft passief behouden (art. 11/1 WW)
- passief bezit voor erfgenamen van legale wapenbezitters (art. 11/2, tweede lid WW)
- passief bezit voor jagers en sportschutters nadat hun jachtverlof of hun sportschutterslicentie vervalt (art. 11/2, derde lid WW)

Het is inderdaad correct dat hier enkel een verduidelijking in de tekst wordt gebracht. Onzes inziens liet de tekst van art. 11/1 WW reeds passief bezit toe voor elk wapen dat vergund was (of waar geen vergunning voor nodig was voor de inwerkingtreding van de wet van 8 juni 2006). Er is echter een onduidelijkheid ontstaan over het toepassingsgebied ervan. Het diensthoofd van de Federale Wapendienst en de (Vlaamse) gouverneurs waren van mening dat men zich enkel op dit passief bezit kon beroepen indien men de aanvraag deed binnen de 2 maanden na inwerkingtreding van de aangepaste wapenwet⁵⁰. Deze interpretatie gaat onzes inziens in tegen de bedoeling van de wetgever en tegen de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof⁵¹. Ook wordt een nieuwe ongelijkheid gecreëerd tussen wie wapens vergund had onder de wet van 1933 en onder de wet van 2006. De voorgestelde aanpassing helpt deze onduidelijkheid de wereld uit en maakt dat iedereen die een wapenvergunning had (zowel onder de oude als onder de nieuwe wet) voor passief bezit in aanmerking komt.

2. Verlenging termijn passief bezit jagers tot 10 jaar

De huidige wapenwet laat toe dat houders van een jachtverlof of sportschutterslicentie hun wapens die ze op basis van de uitzondering voor jagers en sportschutters verwerven gedurende drie jaren kunnen houden zonder munitie. Na deze termijn kunnen de wapens worden overgedragen of kan de gewezen jager/sportschutter een vergunning aanvragen voor het passief bezit van het wapen.

De regering stelt nu voor, voor jagers, deze termijn op 10 jaar te brengen. Voor sportschutters blijft de termijn drie jaar. Tijdens deze periode kunnen ook de laders voorhanden worden gehouden⁵².

In het oorspronkelijke voorstel konden zowel jagers als sportschutters hun wapens gedurende tien jaren houden⁵³. Tijdens de adviesraad voor wapens werd, onzes inziens terecht, opgemerkt dat deze lange termijn in de praktijk vaak uit het oog verloren zou worden. Immers, wie na de 10 jaar zijn wapens passief bezit wil behouden op basis van artikel 11/2, derde lid wapenwet, beschikt daarvoor over een periode van slechts twee maanden na het verstrijken van de termijn. In de praktijk zal het dan ook vaak voorkomen dat de termijn vergeten wordt, met alle gevolgen van dien. Bovendien vreesde men tijdens de parlementaire bespreking ook voor misbruiken.

Er werd dan ook beslist om enkel voor jagers de uitzondering te behouden omdat de jachtreglementering zou toelaten dat een attest van slagen voor het jachtexamen toelaat om binnen de tien jaar na verval van een jachtverlof een nieuw jachtverlof aan te vragen zonder de examens opnieuw af te leggen⁵⁴. Tevens werd een voorwaarde toegevoegd die inhoudt dat om de vijf jaar een controle van de strafrechtelijke antecedenten van de jager moet plaatsvinden. De tekst zegt echter niet welke eventueel tussenkomende strafrechtelijke antecedenten van aard zijn om het passief bezit uit te sluiten.

V. Mogelijkheid voor jagers om wapens voor lange tijd uit te lenen

1. Algemene regeling

In de huidige wet kunnen vergunninghouders, jagers of sportschutters onder strikte voorwaarden wapens aan elkaar uitlenen. De uitzondering gold onder meer enkel voor een bepaalde activiteit (b.v. een weekend jagen, wedstrijd, bezoek aan een schietstand, ...) en een bepaalde tijd⁵⁵.

2. Uitzondering voor jagers

De regering stelt nu voor deze beperking te schrappen, maar enkel voor jagers. Het uitlenen van wapens is mogelijk voor een periode tot zes maanden. De gouverneur moet ook enkel worden verwittigd indien de uitlening meer dan een maand duurt.

De nieuwe bepaling biedt tal van mogelijkheden voor jagers om aan elkaar wapens uit te lenen zonder dat de overheid enige controle heeft over waar de wapens zijn. Niets in de wetgeving belet om vooraf overeen te komen dat de uitlening in opeenvolgende periodes (met evt. korte onderbreking) van een maand gebeurt. Op die manier kunnen bijvoorbeeld wapens voor de jacht worden uitgeleend aan personen die een jachtverlof hebben, zonder dat de gouverneur verwittigd wordt en er eventueel bekeken wordt of er strafrechtelijke antecedenten waren die het wapenbezit kunnen uitsluiten op basis van de wapenwet, maar geen aanleiding geven tot intrekking van het jachtverlof. Ook personen wiens recht om wapens voorhanden te hebben eerder werd ingetrokken

maar die nog een jachtverlof hebben in een ander gewest of het buitenland, kunnen op die manier nog jachtwapens ontlenen zonder al teveel de aandacht van de gouverneur te trekken.

De regeling is onzes inziens in strijd met de Europese vuurwapenrichtlijn die minstens vereist dat alle overdrachten van wapens aan de overheden van een lidstaat worden meegedeeld⁵⁶. Wij zien ook niet in hoe België hiermee aan de Europeesrechtelijke verplichting tegemoet kan komen om aan overheden van andere EU lidstaten informatie te verstrekken over wapenbezit bij haar eigen onderdanen⁵⁷.

3. *Punctuele testen*

In artikel 12/1 wapenwet wordt nu ook de mogelijkheid ingevoerd om tussen houders van een sportschutterslicentie en/of wapenvergunning vuurwapens uit te lenen van een ander type dan het type dat ze voorhanden mogen hebben. Deze regeling geldt dus niet voor jagers vermits het jachtverlof, luidens de memorie van toelichting, reeds toelaat om elk jachtwapen te ontlenen⁵⁸.

Aan deze uitlening worden de volgende voorwaarden verbonden:

- De uitlening moet plaatsvinden in aanwezigheid van de uitlener;
- Er moet een voorafgaandelijk akkoord zijn van de uitbater van de schietstand⁵⁹;
- De uitbater van de schietstand en de uitlener zijn verantwoordelijk;
- Er kan enkel uitgeleend worden voor een “punctuele test”. Dit begrip wordt noch in de wettekst, noch in de memorie van toelichting nader gedefinieerd. Allicht is het de bedoeling dat er enkele schoten met het wapen kunnen gedaan worden;
- De wapens mogen enkel gebruikt worden voor een toegelaten activiteit “op basis van het document waarvan de ontlener houder is”. Dit kan dus het sportschieten zijn, of het sportief- en recreatief schieten. De tekst laat bijvoorbeeld wel niet toe om een wapen uit te lenen aan wie al een wapenvergunning heeft met de reden “intentie om een verzameling uit te bouwen” vermits deze activiteit onderstelt dat niet met de wapens geschoten wordt. Het zal dus voor de uitbaters van de schietstanden zaak zijn de toegelaten activiteit te controleren.

Deze nieuwe regeling is onzes inziens overbodig. Het is relatief eenvoudig om een voorlopige sportschutterslicentie aan te vragen in diverse wapencategorieën. Dergelijk document laat reeds het schieten met de meest gebruikte wapentypes toe. Ook voor gelegenheidsschutters is de regeling overbodig. Voorts zijn de voorwaarden streng. Wij denken ook dat weinig schietstanduitbaters enthousiast zullen zijn over het feit dat ze mee verantwoordelijk zijn indien mocht blijken dat de uitlening niet aan alle voorwaarden voldoet. We verwachten dan ook dat weinig schietstanduitbaters hun toelating zullen geven dan wel hun aansprakelijkheid zullen indekken door de mogelijkheid van punctuele testen zoals voorzien in de nieuwe wet te verbieden in het huishoudelijk reglement van hun schietstand.

VI. Aanpassing regels vervoer van wapens

In de wet staat nu dat de wapens vervoerd moeten worden in een afgesloten koffer OF voorzien moeten zijn van een trekkerslot of een equivalente beveiliging.

De regering stelt nu voor om dit te wijzigen en op te leggen dat de wapens ongeladen worden vervoerd “op zo’n manier dat ze niet onmiddellijk kunnen worden gegrepen”. Voorts wordt verwezen naar de bij KB opgelegde veiligheidsmaatregelen. Het is nog afwachten welke regels daar bijkomend worden opgelegd.

Dit is in de praktijk een verstrenging vermits in de regelgeving nu staat dat de wapens in een afgesloten koffer of etui vervoerd moeten worden EN voorzien zijn van een trekkerslot of een equivalente beveiliging⁶⁰... In het regeerakkoord werd nochtans een versoepeling vooropgesteld.

In de huidige wetgeving is ook enkel het vervoer toegelaten van vuurwapens op een bepaald traject, nl. tussen woonplaatsen en verblijfplaatsen, tussen deze plaatsen en een jachtterrein of schietstand of naar een erkend persoon. Deze beperking wordt afgeschaft. Er moet niet meer worden verantwoord waarom men op een bepaald traject een wapen vervoert. De huidige formulering liet bijvoorbeeld, bij illegale wapentrafië, de overheid toe om in te grijpen indien werd vastgesteld dat het vervoer vertrok vanaf een niet-toegelaten plaats naar een niet-toegestane bestemming (bv de koper van een illegaal wapen). Deze mogelijkheid wordt nu opgegeven.

VII. Aanpassing straffen

De regering stelt voor om aan de rechters de mogelijkheid te bieden lagere strafsancities op te leggen indien er een loutere inbreuk is op sommige uitvoeringsbesluiten:

- Niet naleven verplichting om een uitleenovereenkomst op te stellen (artikel 12/1, eerste lid, 4° wapenwet);
- Inbreuk op de veiligheidsvoorwaarden voor het vervoer, de opslag, het voorhanden hebben of het verzamelen van wapens, munitie of laders.

In dat geval wordt een geldboete van 26 tot 100 EUR opgelegd, eventueel verhoogd van 101 tot 300 EUR bij herhaling binnen vijf jaar of bij “kwaadwillig” opzet. Alle bedragen worden vermenigvuldigd met acht. De boete kan “zo veel keer worden toegepast als er wapens zijn”. In veel gevallen kan er dus zelfs een hogere straf worden opgelegd...

Voortaan zijn ook pogingen tot overtreding van de wapenwet of de uitvoeringsbesluiten ervan strafbaar gesteld. Dit moet toelaten om bijvoorbeeld vervolging mogelijk te maken van iemand die via het internet een verboden wapen tracht aan te kopen maar, door tussenkomst van de politie, niet in het bezit van het wapen gesteld wordt. Hier werd (in tegenstelling tot de laders) het advies van het Vlaams Vredesinstituut wel gevolgd⁶¹.

VIII. Verlenging termijn voorlopige inbeslagname

In de huidige wet kan een officier van gerechtelijke politie een wapen administratief in beslag nemen gedurende drie maanden. Binnen deze termijn moet de gouverneur dan beslissen over een eventuele intrekking, beperking of schorsing van de vergunning of erkenning⁶².

De regering stelt nu voor om deze termijn op vier maanden te brengen.

IX. Herstellen wettelijke grondslag erkenning handel in niet-vuurwapens

De handel in niet-vuurwapens (bv. airsoft) is sedert 1995 onderworpen aan een erkenning⁶³. Door de wet van 25 juli 2008 werd echter artikel 34 van de wapenwet opgeheven waardoor deze regeling geen wettige grondslag meer heeft. Daardoor wordt niet meer opgetreden tegen handelaars in niet-vuurwapens zonder erkenning.

De regering stelt voor om deze situatie opnieuw recht te zetten zodat de handel in niet-vuurwapens opnieuw onder erkenning valt.

Er is wel nog een koninklijk besluit vereist dat enkel kan worden genomen na advies van de adviesraad voor wapens.

De vraag stelt zich of de nieuwe tekst onmiddellijk tot gevolg heeft dat het Koninklijk Besluit van 30 maart 1995 (waarin handel in niet-vuurwapens aan een erkenning wordt onderworpen) onmiddellijk opnieuw in werking treedt. Wij menen van niet vermits dit KB niet in de adviesraad voor wapens werd besproken⁶⁴. Het nieuw te nemen KB zal aldus nog de veiligheidsmaatregelen moeten bepalen.

X. Wijziging samenstelling adviesraad voor wapens

Tot slot wordt ook nog voorgesteld om de adviesraad voor wapens te verrijken met de aanwezigheid van parketmagistraten (een Nederlandstalige en een Franstalige). Er worden ook enkele procedureregels opgelegd indien een kandidaat niet langer lid is van de organisatie die hij vertegenwoordigt. Ook wordt voorzien dat de adviesraad voor wapens minstens één keer per jaar vergadert.

In de praktijk bestaat de adviesraad uit individuele leden die amper ruggenspraak hebben met de vereniging die ze vertegenwoordigen. Tijdens het tienjarig bestaan van de adviesraad werd ook nog nooit formeel een advies afgegeven. Het advies bestaat uit het samenraapsel van enkele uitspraken die genoteerd worden door de aanwezige leden van de Federale Wapendienst die de ondankbare taak hebben om te proberen een lijn te vinden in alles wat gezegd is. Wij zullen binnenkort ook alle adviezen en verslagen publiceren zodat ook elke wapenbezitter kan nagaan welke standpunten zijn vertegenwoordiger binnen de adviesraad heeft ingenomen. Wij kunnen u nu al zeggen dat het resultaat teleurstellend is.

Deze wijzigingen zijn onzes inziens nutteloos. Wij hebben nog nooit gezien dat een regering rekening houdt met hetgeen op de adviesraad wordt gezegd. Zo was bijna elk lid van de adviesraad tegen de invoering van de vergunningsplicht voor laders. Desondanks neemt de minister van Justitie dit nutteloze idee wel op in het wetsvoorstel... Hoogstens worden enkele ideeën opgepikt, wat dan leidt tot een onsamenhangende tekst die een beetje alle richtingen uitgaat. Het wetsontwerp van de regering is in dit opzicht illustratief.

De regering zou hier beter consequent zijn. Ofwel laat men de adviesraad behoorlijk functioneren en geeft men ook de tijd om voldoende te vergaderen en effectief een advies op te stellen. Ofwel

schaft men deze adviesraad beter af en vervangt men die door overleg met de betrokken sectoren zoals dat gebruikelijk is in de meeste andere beleidsdomeinen.

XI. Verstrenging voorwaarden vijfjaarlijkse controle

Tot op heden moet bij de vijfjaarlijkse controle voor vergunninghouders geen medisch attest worden voorgelegd. Dit wordt nu aangepast, mede op basis van de EU richtlijn⁶⁵. Opvallend is dat ons land hier kiest om de richtlijn wel om te zetten terwijl het wetsontwerp op andere punten de richtlijn overtreedt (bijvoorbeeld voor de lange uitleenregeling voor jagers) of andere beperkingen van het Europees recht invoert (zoals bijvoorbeeld de belemmering voor laders die niet onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen).

XII. Nieuwe amnestieregeling

Zoals vastgelegd in het regeerakkoord, komt er een nieuwe amnestieregeling. Hoewel deze regeling sterk lijkt op de amnestieregeling die bestond tussen 8 juni 2006 en 31 oktober 2008, is ze veel minder uitgebreid.

In de praktijk zullen slechts een zeer beperkt aantal wapenbezitters nog in aanmerking komen. We lichten hierna toe welke wapens in aanmerking komen, welke de voorwaarden zijn om in aanmerking te komen en hoe de procedure verloopt.

1. Welke wapens ?

In tegenstelling tot de vorige regeling, komen enkel vergunningsplichtige wapens in aanmerking. Het is dus niet langer mogelijk om afstand te doen van een verboden wapen (b.v. een automatisch wapen). Ook het illegaal bezit van munitie of laders kan geregulariseerd worden.

In de oorspronkelijke tekst was voorzien dat alle wapens in aanmerking konden komen⁶⁶. De amnestie is enkel voorzien voor wapens. Regularisatie van laders was aanvankelijk ook niet voorzien, het ontwerp werd op dit punt aangepast na onze eerdere opmerkingen.

2. Strafrechtelijke immuniteit

Wie gebruikt maakt van de nieuwe amnestieregeling, kan vanuit strafrechtelijk oogpunt niet meer vervolgd worden voor het illegale wapenbezit van het aangegeven wapen. Vervolging voor ander illegaal wapenbezit blijft mogelijk.

In tegenstelling tot de eerdere amnestieregeling, geldt de strafrechtelijke immuniteit slechts in twee gevallen:

- Indien het wapen reeds geregistreerd werd op naam van de aangever in het Centraal Wapenregister; of
- Indien het illegaal wapenbezit tot op het moment van de aangifte geen aanleiding geeft gegeven tot een specifiek proces-verbaal of een specifieke onderzoeksdaad door een politiedienst of een gerechtelijke overheid.

Een eerste geval betreft de registratie van het aangegeven wapen in het Centraal Wapenregister op naam van de aangever. De wetgever heeft de naamsvereiste toegevoegd om te vermijden dat nog wapens vooraf zouden worden overgedragen en op die manier iemand zou kunnen optreden als stroman om de illegale wapenbezitter uit de wind te zetten. We denken bijvoorbeeld aan iemand die jager of sportschutter is en nog zwarte wapens geeft. Als hij die zelf aangeeft, is de kans groot dat de gouverneur dit feit aangrijpt om het wapenbezit te ontzeggen. Idealiter wordt het wapen dan eerst overgedragen aan een stroman. Dit kan niet meer⁶⁷. Ook bij erfenissen is dit relevant. Stel dat het wapen in het CWR geregistreerd is op de overledene. Vermits het per definitie nooit op naam van de aangever geregistreerd was, kan een erflater geen aangifte doen onder de amnestie, tenzij deze er zeker van is dat er voor het illegaal wapenbezit nooit PV werd opgesteld.

Enkel als het wapen op naam van de aangever zelf in het CWR geregistreerd is, is aangifte mogelijk. Daarbij is ook onvoldoende dat voor het wapen een formulier van overdracht “model 9” is afgegeven waarop de aangever als overnemer vermeld is. Men weet immers nooit zeker dat deze overdracht effectief juist in het CWR is opgenomen. Enkel indien er een door de gouverneur afgestempeld exemplaar bij de overnemer van het wapen is, kan men vermoeden dat het wapen in het CWR is ingevoerd. Een ander discussiepunt is ook nog de vraag wat er gebeurt indien er foute registraties in het CWR zijn. Volgens de wettekst riskeert de aangever daarvoor te moeten opdraaien.

Een tweede hypothese is dat er voor het illegale wapenbezit nog geen PV werd opgemaakt, of dat er nog geen specifieke onderzoeksdaad omtrent het illegaal wapen is verricht. De vraag stelt zich dan wanneer er sprake is van een “specifiek” PV. Wij nemen aan dat het PV of de onderzoeksdaad minstens betrekking moet hebben op het illegale wapen dat wordt aangegeven en dat eventuele onderzoeksdaaden of PVs voor ander wapenbezit niet relevant zijn. Als aangever is het ook moeilijk om te weten of er al dan niet een onderzoeksdaad werd gesteld. Veronderstel dat de gouverneur aan de lokale politie vroeg om de modellen 9 die in het CWR zijn ingegeven te vergelijken met vroeger wapenbezit. Mogelijks is hieruit gebleken dat een vroeger jacht- en sportwapen niet werd aangegeven voor 31 oktober 2008. Als de lokale politie dit meldt aan de gouverneur, is er onzes inziens sprake van een specifiek PV of onderzoeksdaad. Als vervolgens dat wapen alsnog wordt aangegeven, kan de amnestie niet worden toegepast, tenzij het wapen reeds geregistreerd werd op naam van de aangever in het CWR.

Voldoen aan één van beide voorwaarden is op zich voldoende om van de amnestiemaatregel op strafrechtelijk vlak te kunnen genieten. Dus, als het zwart wapen ooit op naam van de aanvrager geregistreerd was in het CWR, dan komt men voor amnestie in aanmerking, ook al werd het illegale wapenbezit vastgesteld in een PV en werden er onderzoeksdaaden gesteld. Omgekeerd, als er geen onderzoeksdaaden of PVs zijn, dan komt men in aanmerking zelfs als het wapen niet op naam van de aangever in het CWR geregistreerd staat.

Wij geven enkele voorbeelden:

Birger erft een wapen van zijn grootvader. De verkoper van het wapen had destijds een model 9 opgesteld dat door de lokale politie in het CWR is ingegeven. Het wapen werd goed verborgen gehouden en het illegaal wapenbezit werd niet ontdekt zodat er geen enkele onderzoeksdaad of PV bestaat. Birger kan het wapen aangeven en er een vergunning voor vragen indien hij een wettige reden (dus recreatief schieten, sportschieten of jacht) zal kunnen aantonen. Zoniet zal de vergunning alsnog geweigerd worden en kan hij het wapen laten neutraliseren of nog overdragen aan een persoon die het voorhanden mag hebben.

Sofie ontdekt een zwart wapen op zolder. Het wapen blijkt nooit geregistreerd te zijn in het CWR. Er werd ook nooit enig PV over dit zwart wapenbezit opgesteld. Sofie komt in aanmerking voor amnestie en kan eventueel een vergunning vragen onder de gewone voorwaarden.

Timen erfde een wapen van zijn grootvader in 2011. Het wapen was geregistreerd in het CWR op naam van de grootvader. In 2009, toen de lokale politie haar databanken vergeleek met de databanken van de gouverneur, werd vastgesteld dat de grootvader het wapen illegaal voorhanden had. Er werd nog niet overgegaan tot inbeslagname. Timen biedt zich aan om het wapen te regulariseren. Dit kan niet vermits het niet op zijn naam is geregistreerd in het CWR en vermits er een PV bestaat over het illegaal wapenbezit.

In alle gevallen waar de amnestie niet mogelijk is, moet de lokale politie een PV opmaken en die overmaken aan het parket met het oog op vervolging. In elk geval zal dit leiden tot inbeslagname van het wapen en tot een veroordeling voor een inbreuk op de wapenwet. Deze veroordeling (mits zwaarder dan een geldboete van 500 EUR) leidt er dan automatisch toe dat ook alle eventueel legaal wapenbezit onmogelijk wordt. Bovendien wordt de gouverneur ingelicht en kan het wapenbezit worden ingetrokken op basis van gevaar voor de openbare orde.

Wie de aangifte gaat doen, dient zich dus best vooraf zeer goed te informeren over de registratie van het wapen en het bestaan van eventuele processen verbaal.

Verder is nog van belang om te weten dat de amnestie enkel doorwerkt op strafrechtelijk vlak en dus strafvervolgning voor het illegaal wapenbezit uitsluit. De amnestie beperkt echter op geen enkele manier de mogelijkheden van de administratieve overheid om over te gaan tot beperking, schorsing of intrekking van een vergunning of wapenbezit⁶⁸. Geen enkele wettelijke bepaling belet de gouverneurs om rekening te houden met het feit dat iemand een illegaal wapen aangeeft tijdens de amnestieperiode om te beoordelen of wapenbezit een risico kan inhouden voor de openbare orde. De Raad van State heeft in dit verband reeds geoordeeld dat inbreuken op de wapen relevant zijn om het gevaar voor openbare in te schatten⁶⁹.

Wij schatten dat in de praktijk slechts weinig illegale wapens voor de amnestie in aanmerking zullen komen en dat de amnestie, omwille van de hoger beschreven risico's, slechts zal leiden tot de registratie van een zeer klein aantal (duurdere) wapens.

3. Mogelijkheden voor regularisatie

Wie een illegaal wapen aanbiedt, heeft de volgende mogelijkheden:

- Een vergunning of erkenning aanvragen;
- Het wapen, de munitie of de lader laten registreren als jager of sporschutter;
- Het wapen, de munitie of de lader overdragen aan iemand die ze voorhanden mag hebben;
- Het wapen, de munitie of de lader laten neutraliseren op eigen kosten.

Indien een vergunning gevraagd wordt bij de gouverneur wordt de gewone procedure. De politie heeft een termijn van 4 maanden om advies te geven, de gouverneur dient binnen de vijf maanden de vergunning af te geven. De gewone retributieregeling is van toepassing (EUR 104,57 momenteel, dit bedrag werd op 9 december 2017 geïndexeerd). Voorts moet men aan alle voorwaarden van artikel 11 voldoen, wat onder meer inhoudt dat een wettige reden moet worden opgegeven. Vermits per hypothese voor het zwarte wapen geen vergunning werd afgegeven, zal

de nieuw ingevoerde wettige reden “behoud in het patrimonium” nooit kunnen worden ingeroepen.

4. Procedure

De aangifte dient uiterlijk op 31 december 2018 te gebeuren bij de lokale politie. Aanvragen ingediend na 31 december 2018 zijn onontvankelijk⁷⁰.

Een nadere procedure wordt nog vastgelegd in een uitvoeringsbesluit. Dat besluit zal ook bepalen of de wapens, munitie of laders al dan niet tijdelijk mogen voorhanden worden gehouden dan wel of ze in bewaring gegeven moeten worden bij de lokale politie.

Er moet ook een aangiftebewijs worden afgegeven. De overheid heeft blijkbaar weinig vertrouwen in de politie en wil vermijden dat er, zoals in 2006-2008, opnieuw aangegeven wapens verdwijnen⁷¹.

De mogelijkheid om wapens van houders van een jachtverlof of een sportschutterslicentie die in aanmerking komen te registreren op basis van dit document werd geschrapt. Deze registratie zou plaatsvinden bij de lokale politie. De regering vond dat de gouverneurs beter geplaatst zijn om de registratie te doen. Dit vereist een aantal controle zodat “onmiddellijke” registratie niet mogelijk is⁷².

XIII. Inwerkingtreding⁷³

Deze aanpassingen zullen in de regel in werking treden tien dagen na publicatie van de aanpassingwet in het Belgisch Staatsblad.

Wat de laders betreft, zal het verbod om laders over te dragen aan wie geen vergunning of gelijkgesteld document heeft in werking treden tien dagen na publicatie van de aanpassingwet in het Belgisch Staatsblad. De regels over het bezit van laders zullen in werking treden op de door de Koning te bepalen datum, maar uiterlijk op 1 januari 2019. Er kan in overgangsmaatregelen worden voorzien.

De amnestieregeling treedt in werking op de door de Koning bepaalde datum, maar uiterlijk op 1 maart 2018.

De nieuwe uitleenregeling voor jagers en de aangepaste regels over vervoer van vuurwapens, munitie en laders zullen in werking treden op de door de Koning bepaalde datum. De inwerkingtreding van deze regels veronderstelt immers nog dat uitvoeringsbesluiten worden genomen.

Nico Demeyere
Advocaat
Voorzitter Belgian Weapon Forum

Onze teksten zijn auteursrechtelijk beschermd en kunnen enkel worden overgenomen mits bronvermelding en mits uitdrukkelijk schriftelijke toestemming van de auteur.

EINDNOTEN

- ¹ *Parl. St. Kamer*, 2017 – 2018, stuk 2709/1 (<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/2709/54K2709001.pdf>)
- ² *Hand. Kamer*, 2017-2018 verslag plenaire vergadering 21 december 2017, nr. 208, p. 47
- ³ MvT, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/1, p. 22
- ⁴ Vlaams Vredesinstituut, advise bij wetsontwerp 2709/1 tot wijziging van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, 13 november 2017, p. 3 en 9 – 11 (te raadplegen op http://www.vlaamsvredesinstituut.eu/sites/vlaamsvredesinstituut.eu/files/files/20171113_advies_aanpassing_federale_wapenwet_finaal.pdf)
- ⁵ Art. 2 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p.3
- ⁶ Zie art. 2, 12° wapenwet, een niet-vuurwapen is een wapen dat een projectiel kan verschieten anders dan door de verbranding van kruit. Het begrip “vuurwapen” wordt niet gedefinieerd in de Belgische wapenwet. In artikel 1.1 EU richtlijn 91/477 wordt een vuurwapen gedefinieerd als “een draagbaar, van een loop voorzien wapen waarmee door explosieve voortstuwing een lading, een kogel of een projectiel wordt uitgestoten, en dat daartoe is ontworpen of daartoe kan worden omgebouwd”
- ⁷ Art. 18 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p.10
- ⁸ Art. 12, 5° wapenwet en art. 5 KB 13 juli 2000 tot bepaling van de erkenningsvoorwaarden voor schietstanden
- ⁹ Art. 19, 1° WW dat niet wordt gewijzigd door het ontwerp
- ¹⁰ Art. 14 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p.9
- ¹¹ Art. 18, eerste lid, 2° wetsontwerp, zie *Parl. St. Kamer*, 2017 – 2018, 2709/8, p.10
- ¹² Zie artikel 13, tweede lid Wapenwet, de termijn voor jagers wordt op tien jaar gebracht door artikel 11, 1° 2 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p.8
- ¹³ Art. 18 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p.11
- ¹⁴ (sub)amendement nr. 19, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/3, p. 4; het amendement wordt ingegeven door de bezorgdheid de rechtszekerheid te verhogen en de tekst te verduidelijken...
- ¹⁵ Het vijfde en zesde lid enerzijds en het zevende lid zijn op zich niet tegenstrijdig, maar een overtreding van het vijfde of zesde lid (door bv een lader te bezitten dat niet hoort bij een vergund wapen) is terzelfdertijd geen overtreding van het verbod in het zevende lid. Uit het zevende lid kan a contrario worden afgeleid dat het bezit van een lader die behoort bij een ander wapen dan het vergunde wapen niet verboden is vermits betrokkene aan artikel 11 wapenwet voldoet.
- ¹⁶ Wat dan overeenkomt met het standpunt dat wij hebben ingenomen op de adviesraad voor wapens
- ¹⁷ Artikel 6, §1 eerste lid WW werd aangevuld met “laders”, zie art. 5 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p.5
- ¹⁸ Art. 6, §1 wapenwet en art. 2 t.e.m. 8 KB 20 september 1991 tot uitvoering van de wapenwet
- ¹⁹ Art. 2, eerste en tweede lid KB 20 september 1991 tot uitvoering van de wapenwet
- ²⁰ Art. 6 en 5, §3 wapenwet
- ²¹ Art. 31, 1° wapenwet
- ²² Art. 30, eerste lid wapenwet
- ²³ Art. 30 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p. 16
- ²⁴ Art. 28 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p. 16
- ²⁵ Art. 17, tweede lid wapenwet
- ²⁶ Art. 16 wapenwet zoals gewijzigd door art. 12 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p. 9
- ²⁷ Art. 21 wapenwet, gewijzigd door art. 16 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p. 10
- ²⁸ Art. 21 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p.12
- ²⁹ Wijziging art. 35, 1°, 7° en 8° wapenwet door art. 25 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p. 13
- ³⁰ Nieuw artikel 3, §2, 3°/1 wapenwet, zie artikel 3 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p. 4
- ³¹ Cass., 30 juni 1998, Arr. Cass., 1998, p. 779
- ³² Art. 3, §1, 17° wapenwet
- ³³ GwH arrest 2007/154 van 19 december 2007, overweging B.23
- ³⁴ MvT, *Parl. St. Kamer*, 2017 – 2018, stuk 2709/1, p. 7
- ³⁵ DEBERSAQUES, G., “Verboden Wapens” in *Commentaar Strafrecht en Strafvordering (losbl.)*, Kluwer, Mechelen, randnrs. 42 - 43
- ³⁶ Definitie zoals voorgesteld in art. 2, 27° van het wetsontwerp, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/1, p. 59
- ³⁷ Voorstel om de wapens door bestemming toe te voegen aan art. 3, §2, 1° WW
- ³⁸ Art. 9 WW
- ³⁹ Nieuw artikel 19, 7° wapenwet ingevoerd door art. 14 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p. 9
- ⁴⁰ Art. 5, §4 WW en 11, §3, 2° WW
- ⁴¹ DESMET, P. “De wapenwet, a never ending story?”, *Vigiles*, 2009/2, p. 59
- ⁴² Zie art. 4, 4° aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017- 2018, 2709/8, p. 4

-
- ⁴³ Zie artt. 4 en 7 van het wetsontwerp
- ⁴⁴ De strafdrempel geldt niet voor enkele zeer zware misdrijven opgesomd in boek II, titels Ibis en Iter van het Strafwetboek zoals genocide, misdrijven tegen de mensheid, terrorisme, ...
- ⁴⁵ Art. 9, §2, 4° Vl. Decr. 11 mei 2007 houdende het statuut van de sportschutter *BS* 8 juni 2007; art. 7, §2, 3° Fr. Decr. 20 december 2011 relatif à la pratique du tir sportif *BS* 29 februari 2012
- ⁴⁶ Art. 13 Besl. Vl. Reg. 25 april 2014 houdende de administratieve organisatie van de jacht in het Vlaamse Gewest *BS* 12 juni 2014; art. 7 Besl. Fr. Reg. 4 mei 1995 relatif aux permis et licences de chasse *BS* 31 mei 1995
- ⁴⁷ Als bijkomende straf, zie art. 31, 6° SW
- ⁴⁸ Op basis van art. 13, eerste lid wapenwet
- ⁴⁹ MvT, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, stuk 2709/1, p. 13
- ⁵⁰ Zie art. 11/2, eerste lid WW, dit artikel werd ingevoerd door de wet van 25 juli 2008 en trad op 1 september 2008 in werking waardoor de aanvraag dus op 31 oktober 2008 diende te gebeuren
- ⁵¹ GwH arrest 2007/157 van 19 december 2007, overweging B.51
- ⁵² Zie nieuw ingevoerde zevende lid in artikel 22, §1 wapenwet, zie art. 18 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/8, p. 10
- ⁵³ Zie oorspronkelijk artikel 10, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/1, p. 36
- ⁵⁴ Mvt, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, stuk 2709/1, p. 18-19. In de motivering wordt aangegeven dat jagers de driejaarstermijn niet kunnen opvolgen (omdat die afwijkt van de tienjaarstermijn voor het attest van slagen van het jachtexamen) en daarom vaak vergeten passief bezit te vragen op basis van art. 11/2, derde lid wapenwet. Het valt moeilijk in te zien waarom een opvolging van de tienjarige termijn wel zou kunnen...
- ⁵⁵ Zie art. 12/1 WW
- ⁵⁶ Art. 7 en 8 richtlijn 91/477/EEG van de Raad van 18 juni 1991 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (zoals gewijzigd door richtlijn 2017/853)
- ⁵⁷ Art. 13 richtlijn 91/477/EEG van de Raad van 18 juni 1991 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens 91/477 (zoals gewijzigd door richtlijn 2017/853)
- ⁵⁸ Mvt, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/1, p. 17, de categorie van de "jachtwapens" werd nochtans afgeschaft door de wet van 8 juni 2006
- ⁵⁹ De toelating moet gegeven worden door de uitbater of zijn aangestelde zoals bedoeld in artikel 2, §1, 2° KB 13 juli 2000 tot bepaling van de erkenningsvoorwaarden voor schietstanden
- ⁶⁰ Art. 15 KB 24 april 1997
- ⁶¹ Zie verslag, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, stuk 2709/4, p. 26
- ⁶² Art. 28, §2 WW
- ⁶³ KB van 30 maart 1995 tot indeling van sommige gas- en luchtwapens en tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 september 1991 betreffende de wapens voor wapenrekken [...]
- ⁶⁴ Op basis van artikel 47 wapenwet kan ook de stelling worden verdedigd dat het KB van 30 maart 1995 onmiddellijk uitwerking heeft, dit KB werd immers nooit opgevoerd en is niet in strijd met de wapenwet.
- ⁶⁵ Zie verslag, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, p. 27
- ⁶⁶ *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, stuk 2709/1, p. 41
- ⁶⁷ Amendement nr. 5, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, stuk 2709/2, p. 14
- ⁶⁸ Op basis van art. 11, §1 of 13, eerste lid wapenwet
- ⁶⁹ Bijvoorbeeld RvSt arrest 235.047 van 14 juni 2016
- ⁷⁰ Art. 45/1, §1, tweede lid aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/8, p. 14
- ⁷¹ Art. 45/1, §3 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/8, p. 15
- ⁷² Amendement nr. 5, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, stuk 2709/2, p. 13
- ⁷³ Zie art. 31 aangenomen tekst, *Parl. St. Kamer*, 2017-2018, 2709/8, p. 9